

Ha kolomppal jelez, megnyílik a kapu

A zsámbéki Istállógalleria látogatókra vár

Almos, poros utca Zsámbékon a Bicskei utca. Magas, zárt kerítés rejti a 23-as számú házat, Deák Balázs szobrászművész otthonát. Csak néhány percnyi séta innen a faluközpont. Akárkit kérdezzünk, hol lakik a szobrász, magabiztosan igazít utat, de a kapun a kolomppal, amely a csengőt helyettesíti, ritkán szólal meg.

– Imer itt pedig engem mindenki – mondja Deák Balázs nyugalmazott építész, erdélyi magyar szobrász. – Már a bevonulásom is úgy sikerült, hogy nehezen felejtethetnék el, mert hogy a mikrobuszt, amivel jöttem, előző tulajdonosa telepíngálta színes tenyerlenyomatokkal. Csak néztek rám az emberek, ki ez a bolond, aki itt csavarg a környéken.

Öt éve, amikor először vetődött Zsámbékra, azonnal tudta, hogy ez az a hely, ez az a ház, amiről három évtizede álmodik. Akkor még nem hitte, hogy itt fog élni, hiszen Aranyosgyéresen, a halálra ítélt erdélyi faluban élő bátyja számára keresett új otthont Magyarországon. Aztán a történelem közbe szólt, és Deák Balázs hozzájárított, hogy a maga számára a 150 éves sváb parasztházat.

– Azt hitték, le akarom bontani – meséli. – Szétszedtem és kidobtam mindent, ami nem volt eredeti.

A két szoba és a konyha berendezése sváb festett bútort. Akár ha múzeumban járna az ember. A különbség csak annyi,

hogy nem kiállítási tárgyakban gyönyörködünk. A támlás barokk ágyakban Deák Balázs és családja alszik, a szekrényekben a mindennap használt holmi, a XIX. századi menyasszonyszék – szép kicsi trónus, ülése ládatető – tegnapi újságot, régi papucsot rejt. És hozzányúlmi szabad.

A tárgyak persze nemcsak Zsámbékról és közvetlen környezetéből származnak. Száz kilométeres körzetet járt össze értük Deák Balázs, pincét és padlásokat, a legtöbb tárgyat Harta környékén találta. Az is lehet, hogy egy restaurátor sirva fakadna, ha meglátná – Deákék ugyanis nem törekedtek arra, hogy csillogjon-villogjon minden. Éppen csak megtisztították, használhatóvá tették a bútorkat. Az ódon, összecsukható lábbu harmónium még hangolásra, a 150-200 éves edényekben a só, a cukor felhasználásra vár.

De nemcsak a lakás berendezése, az épület szerkezete is őrzi a sváb hagyományokat. A kamrából persze fürdőszoba lett, itt rejtőzik a mosó- és mosogatógép is, de az istálló fala csak lemeszelve, és a régi jászol szer-

vesen illeszkedik Deák Balázs állandó kiállításának tárgyai közé. Az Istállógalleria 1994-ben nyílt meg. Helyet kaptak itt a korai kisplasztikák – jellegzetes, székely paraszti figurák, a félig kifaragott, félig fában élő portrék, és a legújabb művészi korszak alkotásai: a Modigliani festményeinek stílusában készült fafaragások.

Amikor arról beszélgetünk, mi lehet az oka, hogy a zsámbékiak nem ismerik a múzeumnak is beillő ház belsejét, az évek óta köztük élő művész munkásságát, Deák Balázs hiába keresi a választ. Csak találgatni tud: a vidéki ember bizalmatlansága az idegennel szemben? Vagy tán a másféle életmód? A hétszáz négyszögletes kertben vetemény helyett szabadterti kiállítás él, a gazdasági pincéből kápolna lett egy hajdani baleset, a csodával határos megmenekülés emlékére. A müncheni, párizsi, lands-huti kiállítások híre sem ért el ideig. A nyári Zsámbéki szombatok alkalmából megrendezett tárlat talán egy kicsit segített a közlekedésben. De azt még kevesen tudják, hogy a ház és az Istállógalleria mindenki előtt nyitva áll, hogy a szögessérről a kerítésen csak a fosztogatóknak szól. Aki a kis kolomppal jelzi jó szándékát, az előtt a kapu kitarul.

Koppándi Vilma

A zsámbéki mester műhelyében

SPIKAK ZSUZA FELVÉTELE

Vác első magángalériája a képzőművészek otthona lett

Vác első magángalériája, a Blondel Galéria, ahol tavaly júniusban nyílt meg az első kiállítás, a Múza Művészet- és Tudománypártoló Egyesület tagjainak kollektív tárlata.

– A férjemmel alakítottuk meg a Blondel Bt.-t és hoztuk létre ezt a két kis pincehelyiséget, amelynek egyikében a művész-ellátó bolt, a másikban a galéria működik – mondja Csókási Lászlóné –, elsősorban a helyi és környékbeli művészeknek biztosítunk kiállítási lehetőséget. A helyet ingyen adjuk, egy kiállítás általában két hétig látható.

A Blondel Galéria egy év alatt nemcsak a városban, hanem a környező településeken is is-

meretté vált. Kialakult a törzsközönsége, amely rendszeresen eljár a kiállítás megnyitókra, és természetesen minden kiállító művész is magával hozza baráti körét.

– A váci művészek többsége már kiállított nálunk. Volt tárlata a nagymarosi képzőművész körnek, rendeztünk egyéni kiállítást marosi, gödi, pomázi művészek is – folytatja Csókási Lászlóné. – Tanár és tanítványai címmel először a váci Radnóti iskola tűzzománccakkora és tanáruk állította ki munkáit, később a Juhász Gyula iskola kerámiaszakkörének tagjai mutatkoztak be tanárakkal együtt. Tavaly a Szőnyi-év alkalmá-

ból a művész munkáiból adtak válogatást. A galéria élete kapcsolódott a jelentősebb városi eseményekhez, ilyen volt a Föld napja, az Expanzió – a három kortárs művészeti szemle –, legutóbb pedig a Váci Világi Vigalom, amikor is *Sólyom Tamás* jelmeztervező munkáit állították ki.

A következő kiállító Szabó Imre szobi szobrászművész lesz, aki elsősorban érmeivel vált ismertté, majd a rétsági Adorján Attila lesz a galéria vendége. A tervek között rendhagyó tárlat is szerepel: báb-, illetve marionettkiállítás szeretnénk rendezni bábelőadással együtt.

B. J.

Zenes budakeszi traccspartik

Tíz éve működik Budakeszin egy klub, mely minden hónap második vasárnapján fúvószenés sordelutánon mutatja az időt. Vacsától Mátyig, onnan Soroksárig a Buda és Pest környéki svábok tartanak ott rendszeresen találkozót. Beszélgetnek, szórakoznak, megünneplik egymás névnapját, s megemlékeznek halottaikról.

Mindig is fontosnak érezték, hogy összetartsanak, mert a kitelepítés eléggé szétszilálta sorikat. Körük egyre bővül, a jó hangulatú programoknak egyre több a látogatója. Ebben nem kis része van a Wagner fúvószenekarnak és a sramlizenének.

T. I.

BIT-börze Körösön

TUDÓSÍTÓNKTÓL

A Baloldali Ifjúsági Társulás nagykorosi szervezete akciót indít az iskolai tanévkezdés súlyos anyagi terheit viselő családok megsegítésére.

Minden segíteni szándékozót kérnek, hogy a már nem használt könyveiket, tanszereiket ajánlják fel az általuk meghirdetett gyűjtési akcióra.

A holmikát szeptember 13-ig lehet leadni Nagykoroson a BIT vagy az MSZP Rákóczi utca 5. szám alatti irodájában, esetleg a helyszínen, a börze napján: szeptember 14-én, csütörtökön, 15.00 és 16.00 óra között Nagykoros főterén. Rossz idő esetén a tűzoltóság udvarából nyíló teremben.

T. I.

A múzsák mostohagyermekai összefogtak a Duna bal partján

Tizenkilenc képzőművészt és egy-egy művéket mutatja be az a katalógus, amelyet a Múza Művészet- és Tudománypártoló Egyesület jelentetett meg, több szponzor támogatásával. A szép kiállítású füzet a Múza Egyesület szeptember 8-án, délután hat órakor nyíló kiállítására készült.

A Vácon, a Madách Imre Művelődési Központban rendezendő kiállítást a Múza elnöke, Vass István festőművész nyitja meg. Aztán, a hagyományoknak megfelelően, október 15-én Nagymaroson rendez kiállítást az egyesület, és ott ünnepli ez a közösség fennállásának negyedik évfordulóját is...

A Duna bal partján élő

művészek mindig is úgy érezték, hogy ők a múzsák mostohagyermekai, a jobb part, és elsősorban Szentendre előnyt élvezett és élvez. Tulajdonképpen ezért fogtak össze, s hozták létre 1991 őszén a Múza Művészet- és Tudománypártoló Egyesületet, amely összegyűjtötte a térségben élő és dolgozó hivatásos és amatőr művészeket, és a művészettel foglalkozókat.

Azóta a dunakeszi, váci, gödi, nagymarosi, acsai, erdőkeresi művészek rendszeresen megrendezik közös kiállításukat: évente egyszer Vácon, egyszer Nagymaroson és egyszer Gödön mutatkoznak be új alkotásaikkal.

B. J.

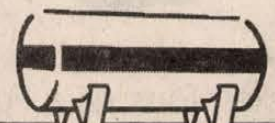
Mezey Mária-ra emlékeznek

Mezey Mária, az ismert színésznő Budakeszin lakott, ott töltötte élete utolsó éveit. Halálának közelgő évfordulóján, szeptember 13-án az emlékház megnyílik a látogatók előtt is, akik megtekinthetik azokat a bútorkat, tárgyakat, amelyek között a művésznő élt. Férje, Lebach János gondozza a ha-

gyatékot, s megvendégeli a közszorúzáson részt vevő barátokat. A művelődési központ pedig Mezey Mária emlékére gimnazisták részére szavalóversenyt, színművészeti főkisiskolásoknak szanzenéklési versenyt hirdet. Jelentkezni a művelődési központban lehet.

T. I.

Házon kívül és belül

A TOTALGAZ a kerti főzéstől a házbeli fűtésig sok helyen, sok mindenre használható. Gazdaságos és biztonságos megoldás.

PB Gáz Szerviz Kft.
T: 06-60-338-716, (06-1) 203-42-71

TOTALGAZ

Kényelmet kapcsolunk a gázhöz

A bajor HYPO-BANK
100%-os leányvállalatánál

HYPO-FLEX

vonzó magán folyószámla

EGYENLEG (HUF)	KAMATLÁB (ÉVI)	ÉVI EFFEKTÍV KAMATLÁB
250.000-tól	7%	évi 7,18%
500.000-tól	15%	évi 15,86%
1.000.000-tól	20%	évi 21,55%
2.000.000-tól	22%	évi 23,88%
5.000.000-tól	23%	évi 25,06%

1995. szeptember 1-jei állapot

A kamatozási struktúrát az aktuális piaci kamatokhoz igazítjuk.

HYPO-FLEX

- azonnali hozzáférhetőség
- negyedéves kamatjövőrás
- magas kamatozás

Budapest 1/269-0400
Győr 96/312-111

HYPOBANK
HYPO-BANK HUNGARIA RT.

Vödörök a múltból

Értékes régészeti leltre bukkantak a muzeológusok. Rátaláltak több bronzkori vödörre, öt kelta edényre, öt kemencére, valamint a II. századból származó római kori lakások maradványaira, emellett több Árpád-kori kutat is feltártak a Balassa Bálint Múzeum régészei. A leletanyagot több, középkori és a török megszállás éveiben készített háztartási edény, illetve kerámia gazdagítja.

The Jewish Agency for Israel
Budapest

Zsidó fiatalok!
Tanulhattok Izraelben is!

7 egyetem, 22 főiskola, gimnáziumok, szakmunkásképző intézetek, intenzív nyelvtanfolyam. Műszaki érdeklődésűeknek oktatás magyar nyelven is. Repülőjegy, kollégium, tandíjmentesség, egyéb támogatások. Jelentkezzi Várunk!

1071 Bp. Damjanich u. 28/b.
Tel.: 322-4655. Fax: 341-4359.